

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošljejo izključno uredništvu, oglaševalcem in denar pa upravnisti. Rokopisi se ne vračajo. Neformalno pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk: Tiskarna "Edinost" Poduredništvo v Gorici: ulica Glavni Carducci št. 7, I. a. — Telef. št. 372. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Perla.

Obisk pri naših izseljenih v daljni tujini

Naslednje vrstice smo prejeli od prijatelja našega lista, ki je bil osebno v daljnih tujih deželah, o katerih nam piše. Pisal nam je s širokega odprtega morja, in — kot sam pravi v pospremenem pismu k svojemu članku — «na povratku v domovino po večmesečnem potovanju širom celega sveta». V tej dobi mojega potovanja in povsod — nadaljuje naš prijatelj — mi je bila «Edinost» najmilijša družica. Z njo sem delil veselje in žalost. In s težavo bi se danes od nje ločil, ker sem prepotreben duševne hrane, katere ima v izobilju in katero srkam iz nje kakor čebelnica sok iz cvetke. Naj nam jo Bog ohrani še mnoga, mnoga leta. Vsemu uredniškemu osebju moje najpriskrnejše pozdrave. (Podpis, datum 11. IV. 1927).

S tresoč se roko nam je pisal — pravi — iz strahu, da bi romal njegov članek v — koži. Bilo je le razumljivo samopodcenjevanje začetnika v javnem pisanju. Naj mu bo objava njegovega dragocenega prispevka na tem mestu dokaz, da je naravnost sijajno prestopil svoj pisateljski krst.

K objavi pridružujemo izraz naše hvalečnosti za prijazna čustva, ki so tako tesno spajala našega prijatelja in dopisnika z «Edinostjo» tudi v najbolj oddaljenih delih sveta.

Roka se mi trese pri pisanju, ker je prvič, da se držim s svojo skromno besedo v javnost. Morda bi se nikdar ne bil oddločil, ko bi me ne tako srce bolelo pri čitanju v «Edinosti» brezštevnih dopisov o izseljevanju našega naroda v razne daljne prekmorske dežele. Čutil bi se skrivni žalostne usode, ki premočeno marsikoga doleti, ako bi se ne oglasil. Videl sem na lastne oči, kolika je muka tega ljudstva, kolikemu fizičnemu naporu so podvrženi, da si zaslužijo komadič kruha. Bodite trdno prepričani vsi oni, ki se vas je prišla izseljenška mrzlica, da se z onim napornim delom, ki vas čaka v tujini, doma prav gotovo bolje preživite. Z dobro voljo, vztrajnostjo in premišljenim delom si lahko doma ustvarite — Ameriko.

Ne vem, kako je v južni Ameriki, ker tam nisem še bil, hočem pa dati nekatere podrobnosti o srednji Ameriki in Avstraliji, kamor je zadnje čase najbolj obiljen tok izseljevanja.

So nekateri, ki bi radi v severno Ameriko. Ker pa ne morejo dobiti potrebnega dovoljenja, se selijo v srednjo Ameriko (Kubo), misleč da jim bo po doletnem tamkajšnjem bivanju vstop v severno Ameriko dovoljen. Bile so res take odredbe v veljavi svoj čas in so se danes morda, ampak — na papirju. O tem so me prepričali ljudje izseljenci, ki čakajo še danes, da prekoračijo meje, čeprav so tam že celo vrsto let. Vsako njih prizadevanje je bilo do sedaj zaman, ker oblasti, ki imajo namene obljubiti deželo, jih pri tem ovirajo. Če so imeli kaj prihranjenega denarja so ga že med tem časom potrosili, ker zaslužek ni zadosten za tamkajšnje življenje. Temu je krivo nekatalno delo. Marsikateri bi se rad vrnil v svojo domovino. Pa kako, ko si le s težavo prišli toliko, da mu komaj zadostuje za prehrano v mesecih brezdeležja? To naj bo v orominim, ki iščejo prehod v severno Ameriko preko Kube.

Sedaj pa nekaj o Avstraliji, ker tudi ta ima precejšnjo privlačnost za naše ljudstvo.

Človek, ki misli v Avstralijo, mora imeti precejšnjo svoto denarja, vsaj tako, da si lahko v prvi sili sam pomaga ali se eventualno lahko vrne. V naporu na tem slučaju in če se ne pozna domače govorice (angleško), bo preživel marsikatero grenko uro. Za hrano bo moral delati v šumah pri sekanju dreves od zore do mraka, ker drugčega izhoda prav gotovo ne bo našel. To delo je naporno in nezdravo, ker je bivanje izključno v šumi pod majhnimi šotori (tj. je prostora komaj za štiri osebe), in to po leti in po zim. Izpostavljeni so izseljenci vsakršnim temperaturam, vetru

in dežju. Hrana pitla (če hočejo kaj pristojiti) in nezdrava voda, od katere jih dosti zbolijo. Koliko je tu trpljenja, bi vam moglo najbolje povedati dvajset izseljenec, ki se po večletnem trudoplnem delu vračajo v svoje domove — brez denarja. Zadelo so na srečno priliko, da so se vkrkali na naš brod, zasedli mesta gorimnenega števila ljudi (mornarjev, ogeljarjev in kurjačev), ki so nam dezertirali, premamljeni od naseljenih nesrečnikov, ki iščejo propast še drugih. Res je, da se da zaslužiti tedensko od tri do štiri angleške šterlinge (300—400 ital. lir), ampak ne premislijo, koliko morajo potrošiti, ker so tudi cene hrane in blagu sorazmerne s plačili. In koliko moči in zdravja žrtvujejo?

Ali bi ne bilo bolj polovico one človeške energije uporabiti doma na lastni zemlji? Bi gotovo bili srečnejši in bi bolj živeli. Težko je doma stradati, ampak se težje je stradati v tujini. So tudi morda med onimi, ki se mislijo izseliti, ki pravijo: «Prodaj posestvo in pojdem v Avstralijo, pa bom tam drugo kupil.» Tudi ta bi se razočaral! S tremi, njegovemu enakimi zemljišč, bi ne kupil enega takega velikega, kakor je bilo njegovo. Naj samo omenim, da majhna pritična in lesena hišica stane štiristo šterlingov (40.000 lir). Posestvo, ki sem ga videl in je bilo cenjeno na 1800 šterlingov (180.000 lir), bi pri nas ne plačali preko 70.000 lir. Pa še to. Avtomobil znamke Ford, ki če se ne motim, stane pri nas 20.000 lir, stane v tej deželi dežel 500 šterlingov (50 tisoč lir). In tako se vrsti vse eno za drugim.

Precejšnje je število Slovencev v Avstraliji, največ v zapadni. Lahko pa bi se na prste našteali oni, ki so samostojni gospodarji. Vsi ostali delajo pod gospodarjem, oziroma po gozdovih ali pa žitnih poljih, ki so last velikih družb ali države. Edini, ki dobro zaslužijo, so težaki po lukah. So zelo dobro organizirani, sprejemajo pa v svoje organizacije samo domačina Angleža. Delo jim ni toliko težavno kakor našim v naših lukah, ker imajo razne moderne stroje, ki jim pri tem pomagajo. So pa tudi oni po več mesecev v letu brez dela in to posebno v lukah, ki so opremljene za izvažanje žita.

Pred leti je bilo priseljevanje lažje, ker ni bilo potrebno toliko formalnosti kakor danes. Za našega človeka se hoče sedaj najmanj 10.000 lir. Šeststotisoč za kavčijo, katero mora položiti v slučaju, da nima koga, da bi zanj garantiral, in štiristotisoč je vožnja. To je svota, ki si je naš kmet ne tako lahko prišteje in ki jo lahko in v najkrajšem času zaigra — na lot.

Pa to ni vse. Kje je moralno trpljenje, ki ga mora sleherni izseljenec prenesti? Niso redki slučaj, da jih prezirajo, omalovažujejo ali celo postavljajo na pot. Kljubovati ali braniti se ne morejo, ker jih ovira tuji jezik, na katerega večina polaga premalo ali nič važnosti, ki pa je predpogoji za dobiti v tujini. Povedal sem malo, pač pa dovolj za preudarnega človeka. Če v bodočnosti še naletem na naše ljudi v katerem drugem delu sveta, se zopet oglasim. Prepričan pa sem še danes, da bo moj glas nepovolen za vse one po izseljevanju hrepeneče ljudi.

Drobne vesti

Poplave reke Mississippi v Severni Ameriki so povzročile ogromno škodo. 150 tisoč ljudi je brez strehe.

Velik požar je uničil 170 hiš v mestecu Bistric na Sedmograškem.

On. Barduzzi, bivši fašistovski tajnik za tržaško pokrajino, je prisel v Marseille, kjer je prevzel mesto generalnega konzula.

Veliki mojster bivše framašonske lože v Rimu je bil konfiniran za dobo petih let.

Šest škofov je izgnal iz Mehike predsednik Calles.

Na Grškem so vojaški krogi spletarkili proti sedanjim vladim; hoteli so vzpostaviti vojaško diktaturo. En general in en polkovnik sta bila radi tega aretirana.

Prestolonaslednik Humbert v Milanu

MILAN, 25. Včeraj je N. kr. vis. prestolonaslednik Humbert uradno posetil naše mesto. Prilpel se je z vlakom ob 11.40, pozdravljen od zastopnikov oblasti, delegatov obeh zbornic parlamenta ter od mnogobrojne množice.

Princ je pregledal častno četo ter se nato odpeljal v kraljevsko palačo. Po ulicah se je bilo nabralo vse polno občinstva, ki je navdušeno vzklíkalo kralju in princu Humbertu, ki se je moral večkrat pokazati na balkonu kraljevske palače, ker se množica nikakor ni hotela pomiriti.

Ob 15. se je prestolonaslednik odpeljal na dirkališče v S. Siro, kjer so ga spet sprejeli zastopniki oblasti in ga je množica navdušeno pozdravljala. Nato se je odpeljal na prefekturo in se udeležil častnega obeda, pri katerem so bile zbrane najbolj ugledne osebnosti iz Milana.

Zvečer je prestolonaslednik prisostvoval v «Scali» častni predstavi opere «Rigoletto».

Danes predpoldne so se vršile v Milanu razne vojaške manifestacije. Vsi prapori milanskih polkov so dobili posebne zastavice, ki jih je princ Humbert lastnoročno pritrdil na drogeve.

V mestu vlada praznično razpoloženje. Povsod so razobešene zastave.

O čem bo razpravljali ministrski svet

na svojem prihodnjem zasedanju?

RIM, 25. (Izv.) Dne 5. maja se sestane ministrski svet na svojem majniškem zasedanju, ki bo zavzelo dve ali tri seje. Zasedanje bo otvoril predsednik vlade s daljšim poročilom o notranji in zunanji politiki. Kakor se zahtuje, bo poročal on. Mussolini o mednarodnih dogodkih, ki so se odigrali v poslednjem času. Rimski obisk grofa Bethlena in podpis italijansko-ograrske pogodbe bosta dala predsedniku vlade povod za obširna pojasnila članom vlade o smericah italijanske zunanje politike. V poročilu o notranji politiki predsednik vlade poudarja 21. aprila in dalekosežnega pomena ustave dela, ki je bila onega dne proglašena. Finančni minister bo poročal o uspehih, katere je dosegla vlada s svojo neomajno deflacijsko politiko, kar najbolj dokazuje vedno bolj napredujoča revalutacija lire. Važen predmet razprave prihodnjega zasedanja ministrskega sveta bo tvorila reforma državnega sveta. Posebna komisija, kateri predseduje državni podtajnik on. Suardo, je že skoraj dokončala proučevanje te reforme, ki bo še bolj razširila delokrog in polnomočje prvega ministra. Po odobritvi te reforme v ministrskem svetu, bo reforma predložena poslanski zbornici, ki bo razpravljala o njej na svojem prihodnjem zasedanju v mesecu maju. Veliko število ukrepov, ki stremijo za povzdigom industrije in izvoza, bo predložil v odobritev ministrskemu svetu minister za narodno gospodarstvo on. Belluzzo.

Otvoritev mednarodne žitne konference

Govor on. Mussolinija

RIM, 25. (Izv.) Danes ob 10.15 zjutraj je bila otvorjena v prostorih mednarodnega zavoda za poljedelstvo mednarodna žitna konferenca. Konferenco je otvoril s kratkim govorom predsednik zavoda on. De Michelis, ki je pozdravil delegate raznih držav in častnega predsednika konference on. Mussolinija. Za njim je povzel besedo on. Mussolini, ki je v daljšem govoru pozival evropske države k tesnemu sodelovanju za izvojevanje žitne bitke. Po govoru on. Mussolinija je bila otvoritvena seja zaključena. Ob 12. uri in tekom popoldneva sta se vršili dve plenarni seji. Jutri pa pričnejo zborovati posebne komisije. Konferenca bo zaključila svoje delo v petek dne 29. t. m. Tega dne se bo vršil na čast delegatom slovesen sprejem na Kapitolju.

Višji gospodarski svet

Sklepi iz včerajšnje seje

RIM, 25. (Izv.) Pod predsedstvom on. Bisija, državnega podtajnika v ministrstvu za narodno gospodarstvo, se je sestal danes višji gospodarski svet. Razen članov sveta so bili navzoči podpredsednik senator Cagni, on. De Stefani, on. Niccolini, on. Silvestri in generalni tajnik dr. Nicotri. Predsednik generalne bančne konfederacije odvnetnik Bianchini je poročal svetu o historiji denarnega obtoka ter je utemeljeval umestnost, da se v Italiji razširi obtok bančnih nakazil. Po daljši debati je svet sklenil predlagati vladi v svrhu proučevanja več točk, med njimi: 1) da se omogoči tudi z erarične strani bančni vizum na redna nakazila v svrhu ugotovitve obstoja fondov in 2) da se čimprej spreminijo v zakon princip, ki odgovarjajo smericam projektirane reforme trgovinskega zakonika.

Poleg tega je višji gospodarski svet izrazil svoje soglasje in svoje odobravanje vladine inicijative, da se proučujejo priprava sredstva, da se poenostavijo državna plačila, pri čemur naj bi se uporabljala nakazila, ter je izrazil željo, da bi tudi javne uprave bile pooblašene sprejemati plačila potom bank.

Popoldne je on. Olivetti podal svoje poročilo o industrijskih kreditih in je predložil svoje tozadavne zaključke.

Abruški vojvoda odpotoval v Abesinijo

RIM, 25. (Izv.) Danes ob 9.50 je odpotoval s svojim spremstvom v Neapelj vojvoda abruški, ki se podaja v Addis-Abebo, da povrne v imenu italijanskega kralja regentu Abesinije Ras-Tafariju njegov svojačasni rimski obisk. Vojvoda abruški ima s seboj dragocene darove, katere pošilja italijanski kraljevska dvojica regentu Abesinije in njegovi družini. Med temi darovi so tudi krasen avtomobil «Lotta Fraschini», napadalni voz, dragocen nakit z uro itd.

NEAPELJ, 25. (Izv.) Danes ob 18. uri se je vkrkal vojvoda abruški s svojim spremstvom na križarko «Venezia», ki ga popelje v abesinsko pristanišče Gibuti, odkoder se bo vojvoda podal s posebnim vlakom v prestolico Abesinije Addis-Abebo. Ker bo trajalo potovanje odposlanstva v Addis-Abebo, kjer bo ostalo v gostih približno teden, 13 dni, se povrne v Italijo šele začetkom junija, dočim ostane vojvoda abruški na svojem posestvu v Benadirju.

Novi odloki

Uvedba posredovalnih stanovaljskih komisij

RIM, 25. (Izv.) Današnja «Gazzetta Ufficiale» prinaša kraljevi dekret-zakon z dne 21. aprila, ki uvaža posredovalne stanovaljske komisije. Dekret-zakon pooblašča prefekte, da ustanovijo posebne komisije, ki bodo posredovale v sporih med hišniki posestniki in najemniki. Sodniki se bodo morali, predno izdajo dovoljenje za izgon, prepricati, če je bil spor predložen posredovalni komisiji.

Istotako prinaša današnja «Gazzetta Ufficiale» med drugimi tudi kraljevi dekret z dne 14. aprila, na podlagi katerega se odobruje generalni pravilnik o higijeni dela.

Minister za narodno gospodarstvo odpotoval v Milan

RIM, 25. (Izv.) Nocoj je odpotoval minister za narodno gospodarstvo on. Belluzzo v Milan, kjer se sestane z nemškimi gospodarskim ministrom Curtiusom, ter bo prisostvoval tvoritvi milanskega vzorčnega velesejma. Minister se povrne v prestolico najbrž dne 30. t. m.

Kavčije trgovcev

RIM, 25. (Izv.) Kakor pravi mednar. agencija, se pri posameznih fin. intendancah nadaljuje še vedno vplačevanje kavčij, katere morajo položiti trgovci, ki hočejo doseči in si ohraniti obrtno dovoljenje. Rok za vplačevanje je bil, kakor znano, podaljšan do 31. maja. Kakor se računa, bodo znašale kavčije v celoti približno tri milijarde lir. Dosedaj je bila ve-

čina kavčij vplačana v oblicah liktorskega posojila.

Pogajanja med Jugoslavijo in Madžarsko

glede madžarskega transita čez jugoslovensko ozemlje

RIM, 25. (Izv.) Kakor poročajo «Agenzijski iz Rima» iz Bukarešte bo italijansko-ograrska pogodba predložena v odobritev ogrskega parlamenta v prvih dneh maja. Po ratifikaciji se bo podala v Rim posebna komisija v svrhu izmenjave ratifikacijskih listin. Medtem pa so bila med Ogrsko in Jugoslavijo že pričeta pogajanja glede transita ogrskega blaga čez jugoslovensko ozemlje in glede železniških tarif. Kakor se domneva, bodo ta pogajanja trajala približno mesec dni.

Albanski spor

Angleški in francoski poslanik pri jugoslovenskem zunanjem ministru

BEOGRAD, 25. (Izv.) V soboto popoldne sta posetila zunanega ministra francoski in angleški poslanik ter ostala pri njem na daljši konferenci. Kakor se doznava iz poučenih krogov, sta poslanika v imenu svojih vlad ponovno izrazila željo, naj bi se med Beogradom in Rimom dosegel sporazum potom direktnih pogajanj. Pri tej priliki sta se informirala tudi o tem, kakšne zahteve stavi Jugoslavija in kakšne koncesije bi mogla Ju-

goslavija dovoliti Italiji. Zlasti sta se zanimala, na kaki bazi bi bila Jugoslavija pripravljena pričeti pogajanja.

Vukičević na dvoru

BEOGRAD, 25. (Izv.) V Beogradu vlada radi velikonočnih praznikov popolno politično zatišje. Predsednik vlade Velja Vukičević se je včeraj in danes dopoldne mudil v ministrskem predsedništvu. Vsi poslanski klubi počivajo. Včeraj popoldne se je vladni predsednik Vukičević nad dve uri mudil na dvoru. V političnih krogih splošno domnevajo, da je Vukičević ob tej priliki poročal kralju o političnem položaju.

Novinarji proti Radiću

ZAGREB, 25. (Izv.) Z ozirom na napade Stjepana Radića na novinarje na seji oblastne skupščine v Zagrebu je zgrebska sekcija «Jugoslovenskega novinarstvenega združenja» proglasila nad Radićem in radićevci bojkot. Tudi ostale sekcije so se pridružile tej bojkotni akciji. Listi ne prinašajo o Radiću zaenkrat nobenih poročil.

Lep uspeh jugoslovenskih letalcev

BEOGRAD, 25. (Izv.) Jugoslovenska letalca, ki letita v Indijo, sta poslala iz Basore v Perziji sledečo brzojavko: «V tleh dneh sva dospela iz Pariza v Basoro. Preletela sva 4500 km v 22 urah, 1800 km nad puščavo. Sprejemajo naju povsod najprijetneje.»

Izid volitev v Avstriji

Volilna borba

DUNAJ, 25. Volilni boj, ki je bil v zadnjem tednu zelo živahen, je v soboto dosegel svoj vrhunec. Računajo, da se je vršilo vsega skupaj 22.000 volilnih shodov in da je bilo razdeljenih kakih 20 milijonov glasovnic. Med govorniki je dosegel rekord kancelar mons. Seipel, ki je v zadnjih dvestih dneh govoril na 67 shodih.

Če izvzamemo par manjših incidentov, ni bil tekem včerajšnjega dne mir nikjer kaljen. Tako vsaj je treba sklepati po dosedanjih vesteh. Prodajanje alkoholnih pijač je bilo povsod zabranjeno.

Udeležba pri volitvah je bila zelo velika. Natančni podatki o izidu volitev bodo objavljeni najbrž še tekom jutrišnjega dne. Za 4500 mandatov je bilo oddanih kakih 8 milijonov glasovnic.

Do sedaj so znani samo naslednji podatki: Na Dunaju so socialni demokrati pridobili dva mandata. Zopetna izvolitev je že zagotovljena Seiplu, naučnemu ministru Schmitzu, finančnemu ministru Kienbocku in voditelju nemških nacionalcev Wotawi, socialistom Bauerju, Seitzu, Deutschu in drugim.

Po podatkih iz drugih dežel treba sklepati, da se položaj v bistvu ni izpremenil.

Podrobnejši podatki

DUNAJ, 25. (Izv.) Izid včerajšnjih parlamentarnih volitev je sledeči: Izvoljenih je bilo v prvem skrutinju 79 kandidatov enotne liste, 74 kandidatov socialnih demokratov in 6 kandidatov kmetijske zveze. V drugem skrutinju je bilo izvoljenih 6 kandidatov enotne liste, 4 kandidatje socialnih demokratov in 3 pristaši kmetijske zveze.

Enotna lista je dobila pri razdelitvi ostankov en mandat na Dunaju, dva v zapadnem in tri v južnem volilnem okrožju. Socialni demokrati so prejeli pri razdelitvi ostankov en mandat na Nižnjem Avstrijskem, en mandat v zapadnem in dva v južnem volilnem okrožju.

Po strankah razdeljen bo novi parlament nastopno: 75 krščanskih socialcev, 10 velenemcev, 71 socialnih demokratov in 9 pristašev kmetijske zveze. Velenemci so ohranili svoje postojanke. Krščanski socialci so izgubili 7, socialni demokrati so pridobili 3 mandate, kmetijska zveza pa je pridobila 4 mandate. Kmetijska zveza je pridobila na vsem ozemlju skupno 224.000 glasov, narasla je potemtakem od leta 1923. za 60.000 glasov. Porast glasov socialnih demokratov je v glavnem za znakovati na Dunaju, kjer so

dobili več kot 100.000 glasov od zadnjih volitev. Tudi po deželah, posebno na Stajerskem je socialno-demokratska stranka pridobila. Novi parlament je sklican za v torek 17. maja na prvo sejo.

Po konstituiranju parlamenta bo vlada po starem parlamentarnem običaju formalno podala ostavko.

«Wiener Allgemeine Zeitung», ki je v zvezi s socialnimi demokrati omenja, da bodo morda socialni demokrati dobili ponudbo za koalicio, ker je sedaj meščanska večina mnogo slabša, kakor v bivšem parlamentu. Kakor se doznava, socialni demokrati niso baš pripravljeni pridružiti se Seiplovemu kabinetu.

Volitve na Dunaju

DUNAJ, 25. (Izv.) Na Dunaju je rezultat volitev nastopen: Socialni demokrati 690.464, enotna lista pa 417.476, tako da so socialni demokrati pridobili 117.116 glasov, enotna lista pa 9782. V celoti so socialni demokrati dobili 59.9%, enotna lista pa 36.1% vseh glasov. Dunajski rezultat je najbolj presenetljiv, ker so v meščanskih krogih domnevali, da bo Breithnerjeva davčna politika na Dunaju povzročila, da bodo socialni demokrati izgubili. Tudi tukaj se je pokazala njihova organizacija v najsijajnejši luči.

Koroška slovenska stranka

dobila dva mandata v deželni zbor

CELOVEC, 25. (Izv.) Pri včerajšnjih volitvah v deželni zbor je Koroška slovenska stranka dosegla dva mandata. Izvoljena sta bila dr. Poljanec in dr. Petek.

Bacili kot osebe v romanu

Marcel Berger, znani pariški pisatelj, je izdelal te dneve nov roman «Stiridez stopenj vročice». V tem romanu popisuje pisatelj dogodke, ki se odigrajajo v telesu, zastrujenem po bacilih. Bacili nastopajo kot osebe in pozorišče dejanja tvorijo oblike tkanine v človeškem telesu. Pisatelj se je bavil delj časa z medicinskimi študijami, preden se je lotil tega znamenitega romana.

Nemavna posledica

Ramigiju Argentu v Neaplju je postala žena nezvesta. Ta njena nezvestoba mu je šla zelo k srcu. Sklenil je, da se usmrti. Stopil je na lokalni parnik in ko je bil na visokem morju, je vrzel najprej v morje letilanko, vsebujočo njegove prihranke v mesku L. 18.000, nato je skočil še sam za letilnico. Njega so rešili mornarji, toda letilnice niso mogli dobiti. Tako je izgubil Argentu svojo ženo in svoje premoženje.

Obe četi sta igrali popolnoma odprto igro – Prosveta radi tega, ker je morala igrati na ta način, radi izgube dveh goalov, Adria, ker je brezskrbno živela na tem dobičku. Radi tega je bilo mogoče opazovati v delu obe četi in tudi posameznike, tehnično vrednost obeh četi ni njihju vztrajnost.

Kar je presenetljivo, je bilo dejstvo, da je bila tekma z obeh strani skoraj popolnoma «fair». Sodnik ni imel pretežkega dela, kajti do resničnih brutalnih momentov v tek

Obe četi sta igrali popolnoma odprto igro — Prosveta radi tega, ker je morala igrati na ta način, radi izgube dveh goalov, Adria, ker je brezskrbno živela na tem dobičku. Radi tega je bilo mogoče opazovati v delu obe četi in tudi posameznike, tehnično vrednost obeh čet in njihovo vztrajnost.

mi ni prišlo. To bi značilo veliko aktivno in sportno momentu te tekme, ako pomislimo na skrajno rivaliteto obeh četi.

Napad Prosvete drži lepo linijo in čuditi se je, kako da ni prišel do realizacije svojega dela. Najboljše je bila pri Prosveti halfska linija, ki ne nosi na porazu prevelike krivde. Tudi bramba Prosvete je bila na mestu.

Napad Adrije ne drži linije. Zvi-ta taktika je posebna lastnost teh nogometašev. Halfi pri «Adriji» še vedno preveč branijo. Njen bramb-ni trio pa je bil na višku.

Zogo ima Adria, ki koj napade in strelja ven. Prosveta odgovori, toda Steblja pomete. Zoga pride na sredo igrišča in pleše tam. Pri obo-jestranskih napadih gospodari ne-izprosnno bramba na obeh straneh, dokler ne pride do plasiranega strela, ki ga strelja Steblja. Zoga gre proti sredini vrat. Vratar jo ča-ka, toda Rupena I. mu prekrži ra-čune in spremeni žogi smer v des-ni kot. Goal! Reakcija Prosvete je lepa in zdi se, da začenja diktitirati tempo. Toda Adria ne dovoli tega in odgovarja umerjeno, toda goto-vo. Preide deset minut po prvem goalu. Igra je v popolnem ravn-o-težju. Mogoten strel Pečarja najde Saksido med branilci Prosvete. Pri-zor prvega goala se ponovi. Zoga izgubi pri Saksidi svojo prvotno smer in gre mimo vratarja v vrata. Prosveta spozna, da bo pot do iz-enačenja veliko daljša in bolj trnje-va, Kuferšin začenja biti ostrejši v diktitiranju in polagoma začenja Prosveta pritiskati in vsili Adriji precejšnjo premoci. Toda strel na-pada Prosvete najdejo vedno ali Cesarja, ali Steblja, ali Rupeno II, ki blokira igraje z neverjetno pre-ciznostjo. Tako konča prvi polčas še z enim kornerjem, streljanim od Košute, ki ne doprine ničesar.

V drugem polčasu odnaha dež. Začne se polčas s kraljevanjem Prosvete, ki lepo veže pod vrati Adrije. Toda Cesar pomete kmalu in spravi igro zopet na sredo igri-šča. Po četrtturnem kolebanju dobi žogo Cek in jo nese do črte kor-nerja. Steblja napade Ceka, toda žoga neče ven. Zato Steblja da žo-go Cesarju, ki nekoliko nerodno (ker ni mogel drugače) odbije. Zo-ga najde v neposredni bližini vrat Adrije napadalca Prosvete, ki iz-rabi lepo priliko z neubranljivim strelom. Upanje na izenačenje po-živiti četi Prosvete, toda kmalu do-bi doseženi goal neizprosno odgo-vor. Menon v lepi fugi zabije tretji goal za Adrijo. Prizor se ponovi čez nekaj minut — zopet je Me-nion, ki najde v fugi pot v vrata Prosvete. Igralci začnejo igrati vse za vse. Lep napad Adrije naj-de svoj višek v mojstrskem strelu Saksida I., ki zabije peti in naj-lepši goal dneva. Kmalu za tem zgreši Košuta krasen strel z gla-vo, Menon tudi zgreši pet metrov od vrat. Konec.

Sodnik G. Smerdel Drago. Sodil je povsem zadovoljivo. Sprejedal je marsikaj, a ni dal povoda za pre-pire. — S. R.

Primorje-Ilirija 6:3

Včeraj sta igrali imenovani četi prvenstveno tekmo, katere je kon-čala z zmago Primorja.

Adria - Prosveta 7:4

Pred nogometno tekmo sta se srečali četi Hazene Adrije in Pro-svete, ki sta odigrali zelo živahno toda precej «hudo» tekmo. Zdelo se je, da igrati oboje družini z neka-ko sveto jezo, kar je zelo škodova-lo lepoti tekme. Vendar pa vtis i-ste ni bil ravno slab.

Družini sta pokazali marsikaj in tudi marsikaj — zatajili. Nismo opazili v tekmi več tistega tehnič-nega viška, ki smo ga bili vajeni že opazovati pri naših enotah. — Vse akcije v današnjih tekmah so nekaj egoističnega, vse se nasla-nja na osebe in daje veliko moč samoljubju. Posamezno so bile igralke obeh družin na zavidljivi višini in ako bi zamogle iste veza-ti svoje individualne vrline v res-nične sedmorce, bi bili v nedeljo prisostvovali tekmam, ki bi, na-navzile izredno močnemu dežju, ki je precej vplival na razvoj iste, pustila v nas nepozabne vtise in nas prepričala, da imamo tu v

Trstu družine hazene, na katere smo lahko ponosni.

Halfi so v nedeljo nosili precej krivde, da je tekma bila proti kon-cu «unfair». Seveda je nastop iz-razil mogočno reakcijo pri drugih igralcih, tako da smo imeli v tek-mi nekoliko precej nelepih trenu-tkov.

Najboljša igralca v četi Prosvete je brezdvomno Norma. Tudi ma-la Anica se je krasno izkazala. — Adria pogrša svojo kapetaničo Anice I, našo najboljšo hazenašico. Vilma je precej izgubila v formi in bi bila veliko boljše v backu nego v krilu. Igrala je na splošno dobro. Mala Marija postaja «huda» in je sedaj duša napada Adri-je. Dobro sta igrali Anica II in Angela. Obe vratarici sta bili ne-koliko pomanjkljivi, toda umerje-ni. O vseh igralcih ni mogoče pi-sati, ker je bila igra veliko prein-dividualna.

Prvi čas je vladala na igrišču Adria, dočim je v drugem polča-su bila v lahki premoči Prosvete, za katero je rezultat 7:4 nad vse časten.

Sodil je G. Milič Drago. Je zelo napredoval.

S. D. Adria

V sredo ob 8.30 pri predsedniku zelo važna seja. Naj ne manjka nihče! — Četrtek ob 8.30 naj se zberejo vsi nogometaši in vse ha-zenašice pri Sv. Jakobu. Kapetan prve čete odhaja in treba se je dostojno posloviti od njega! Vodka.

Italija - Francija 3 : 3

Libonati 2, Conti 1 - Talana, Ma-chinot, Soitault

V nedeljo sta se v Parizu, na i-grišču Colombes srečali nacio-nalni nogometni četi Italije in Francije. Po zadnjih zmagoval-nih pohodih italijanske nogomet-ne reprezentance se je v vseh spor-nih krogih Italije sklepalo na razmeroma lahko zmago. — Toda Francozi so prišli, spremljani pre-cej s sredo, do enakovrednega re-zultata. Francoske strokovnjake sicer ta preiskušnja ni preveč na-vdušila, sami namreč trdijo, da je italijanska reprezentanca igrala razmeroma slabo. Toda francosko ljudstvo je navdušeno in vidi v rezultatu prerogojenje francoskega nogometa.

Francozi so izenačili v zadnji minuti igre. Sodil je angleški sodnik Prince Cox.

Iz tržaške pokrajine

IZ TRŽIŠČA.

Pred par dnevi je pobegnil ne-znano kam znani razprodajalec koles in motorjev Antonič Karol rodrom iz Brestovice, imel je tukaj trgovino v ulici Timao.

Preselil se je semkaj pred dobri-mi šestimi meseci iz svoje rojstne vasi, imel je prej malo mehanično delavnico v svoji vasi, nakar je isto prodal in kupil tukaj še pre-cej dobro urejeno trgovino s ko-lesi.

Pri velikih trvdkih si je naročil blaga na tekoči račun, šlo mu je precej dobro, nakar je pa nenada-ma faliral.

V zalogi je imel približno 30—35 novih dvokoles dva motorja ter druge avtomobilске potrebščine sploh v vrednosti kakih trideset tisoč lir.

Pustil je precej dolga pri znancih isto tako tudi v svoji vasi.

Bil je do skrajnosti ugleden in zanesljiv mladenič imel je splošno zaupanje. Ne more se pač razumeti njegovo dejanje. Sumi se, da ga je neki drugi njegov tovariš, ki je isto z njim pobegnil neznan kam, nagovoril k begu.

Oblasti so izdale tiralico za nji-ma, ki sta jo popihala v neznan smer.

DAROVI

V počastitev spomina blagopo-kojnega g. srana Kocjana daruje družina Turk Lit 25.— in g. Duje Amalija Lit 10.— za «Šolsko dru-štvo».

Srečna hvala!

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

TRGOVSKO-INDUSTRIJSKI VESTNIK

Zastani prispevki za bolnišniško blagajno

Delodajalci lahko dosežejo pod gotovimi pogoji plačevanje v obrobkih svojih zastanih prispevkov napram bolnišniško bla-gajni. Napravijo naj prošnjo na bolnišniško blagajno potom indu-strijskega združenja v Gorici ulica Corso V. E. III. št. 20.

Vrnitev državnih taks

Nekaterim gostilničarjem in kavarnarjem se je previsoko vračunala državna taksa o pri-likih obnove obrtnic in dovoljenj za javne obrate na podlagi do-hodkov premočnega bogastva. Prizadejati naj se obrnejo na in-dustrijsko združenje v Gorici ulica Corso V. E. III. št. 10 med 10-12 uro s prošnjo opremljen s potrdilom o izvršenem plačilu taks.

Prijava uslužbenecv

Industrijsko združenje dalje trgovsko združenje, eno roko-delsko ter za prevoz oseb in blaga so ugotovile, da niso še vsa podjetja prijavila svojih uslužbenecv v smislu sindikal-nega zakona. Ker predvideva postava za opustitev prijave do 2.000 lir kazni, se ponovno opo-zarjajo vsi prizadejati, da čim-prej izvrše prijavo. Obrazci so na razpolago pri združenju.

Sindikalni prispevki

Industrijsko združenje poziva vse zakasnjence, da čimprej plačajo zakasnele sindikalne prispevke, katere dolgujejo od 1. aprila naprej organizaciji de-lodajalcev in pa sindikatom. (Glede pojasnil naj se obrnejo na tajništvo združenja na Cor-so V. E. III. št. 10.)

Nedeljske delo v mehančnih popravilnicah avtov, motoci-klejev, dvokoles

Industrijsko združenje nam sporoča, da je ministrstvo do-volilo, da se lahko popravlja v mehančnih delavnicah tekem cele nedelje navedena vozila pod pogojem da ima delovno osebo tekom tedna 24 ur pro-sto. Na vidnem mestu mora biti tabela z navedbo službujočih osebja.

AJDVOŠČINA

Slove

O priliki, ko se poslavljam od rodne zemlje, pozdravljam po-novno vse svoje prijatelje in znance ter posebno celotno ajdovsko prebivalstvo. Nerač, a težkim srcem se poslavljam od te zemlje, zato mi bo pa misel vedno pri njej z vročo željo bolj-ših časov. — Kolavčič Rudolf, bivši občinski tajnik.

AVOŽE.

Poleg praznovanja obletnice Ri-ma smo imeli v četrtek še poseben, v naši vasi «zvanreden dogodek». Sprejeli smo, sicer zunanje skrom-no, a notranje tem bolj prirščno in domače novega dušnega pastirja č. g. Franca Močnika, do sedaj na duhovni v Ročinju.

Avsko duhovništvo je namreč up-ravljalo do sedaj č. g. kurat Fr. Klanjšček v Lepvi, kar pa je bilo naravno, radi oddaljenosti in ob-sežnosti obeh duhovnj neprilčno, gospodu kuratu in ljudem.

Vsi vemo, da se je gosp. Klanj-šček, potrdil in po svoji možnosti pomagal vsem duhovljanom brez izjeme, bodisi v tem ali drugim obziru, tem potom se mu iskreno

zahvaljujemo za njegovo požrtvo-valno prizadevanje. Bog plati!

A novemu gospodu želimo, da se kmalu udomači v naši duhovniški kakor na njegovem prejšnjem me-stu; obenem želimo obilo uspeha in božjega blagoslova. Dobro nam došel.

KOBARID.

Velikonočni ponedeljek, lep spo-mladanski dan, je privabil v dvo-rano občinske vojašnice mnogo ljudstva iz vse okolice ter jo napol-nil do zadnjega kotička; kajti kobarški pevsko društvo je bilo porok za lepo, pristno domačo za-bavo. Na programu je bila ena deklamacija, Molièrova burka «Skapinove zvijače» ter več pev-skih točk. Igra je bila dokaj do-bro podana ter našla razumeva-nje med poslušalci, kar so pričali smeh in salve aplavza. Glavno za-slugo ima, da je igra tako dobro izpadla, pač režiserka.

Lotimo se nedostatkov: Kostu-mi. — Ako se zamislimo v tedanje francoske čase, šege in navade, v kojih je živel Molière ter črpal snov za svojo burko, so pač vsi drugačni, nego smo jih videli na odru; pa pustimo ta nedostatek, saj se pri današnjih razmerah ni moglo z najboljšo voljo drugače ukreniti. Mislim, da bi bilo naj-bolje, da se pri izbiranju iger pazi tudi na kostume; kajti kostumi vedno pripomorejo do večjega uspeha. Pri vseh igralcih sem opa-zil ono nesrečno «elkanje», ki tako neprijetno udara na ušesa poslu-šalcev; to mora pač izginiti z odr-a. Opazil sem, da nekateri igralci kar sredi stavke preidejo iz pravilne slovenščine, v narečje.

Prav dobra in srečna je bila raz-delitev vlog. To se posebno vidi v prizorih, kjer nastopajo junak junak burke Skapin, Silvester in Arante, oči Oktava; ti trije so bili pač hrbenice igre, ti so poskrbeli za salve smeha ter končno tudi za dober uspeh burke. Najbolje po-dani prizori so bili ravno oni, kjer so nastopali ti trije. Bolj slabi so bili prizori, kjer nastopata Leander in Oktav, ki sta bila vzrok za-pletljavev in skrbil uboga Skapi-na. Dobro sta pogodila značaje; Oktav miren in boječ — Leander sangvinik.

Arante je igral nad vsako pričak-ovanje, bil je tip svoje posebne vrste na kobarškem odru. Nje-gova maska je bila prav izvrstna. Skapin je rešil svojo vlogo nad vse častno. Saj tako smo že pričako-vali; bili smo prepričani, da bo znal predstavljati tudi zvitega in prebrisana Skapina, ki vodi za nos svojega gospodarja Geronta in njegovega prijatelja Aranta skozi celo igro. Pokasal je, da ne zna predstavljati samo poblašenega Arturja v Gangloem «Sinu», ampak še kaj drugega. Njegova za-sluga je pač, da je burka dosegla popoln uspeh. Upamo, da nam v bodoče pokaže še kaj boljšega. — Drug v burki mu je bil tovariš po-pklicu Silvester, sluga Oktavov. Brez njegovega dobrega igranja bi Skapin nikdar ne dosegel takega uspeha. Silvestrova mimika je bila nekaj pristnega, a slugom pri-rojenega. Ni mu bilo treba toliko govoriti, a bil je s Skapinom ved-no na odru; zato je pa moral svoja čustva izražati le s kretnjami in obrazom. Bil je pravo nasprotje — on miren nedolžen — Skapin zvit. Tudi Geronte je dovolj dobro rešil svojo nalogo, kljub temu da je novinec. Njegov «kaj je hotel vraga na baki» je žel obilo smeha. Malo več poguma ter ob gotovih prilikah spremljanje izraza in kretnje — pa zna postati še dobra moč. Hijacinti bi priporočal malo več življenja — čita se ji že z obraza strah in razburjenost — to mora izginiti! Lorbnete je zadostila svo-ji vlogi.

To bi bilo v kratkem o burki. Vsi Kobaridci želimo, da bi se le kaj kmalu pokazali zopet na na-šem odru.

Kot druga točka besede je bilo petje, ki pa ni bilo tako popolno in na takem višku kot druga leta.

Res ne vem, kje naj tiči temu vzrok. Mnogo sem premišljal že o tem, a do pozitivnega zaključka nisem prišel. Ne vem, ali so bili komadi pretežki, ali je bilo pre-malo vaj, ali kaj. Vendar pa s tem še ni rečeno, da je bilo petje za nič. Bili smo pač vajeni nekaj bolj-šega od Kobaridcev. Nekatere toč-ke so se izvajale še dovolj dobro, tudi glasovi so imeli enotno barvo. Toda v premmogih slučajih so ne-kateri glasovi prevladovali nad drugimi, česar ni bilo treba, razen v nekaj slučajih. Opazil sem tudi drug nedostatek pri zboru, o ka-terem se je že toliko pisalo po ča-sopisih; to je, da ni treba vedno buliti v note. Sicer pa je sedaj mo-derno nastopati brez not. Lm.

AJSEVICA

Dvajsetletnica društva

Dne 8. maja proslavi naše Pevsko in bralno društvo dvaj-setletnico svojega obstanka z veliko pomladansko prireditvi-jo. Za igro si je društvo izbralo dramo v štirih dejanjih: «Sino». Pridno in požrtvovalno se uči in sodeč po vztrajnosti in po-srečenih poskusih lahko tr-dim, da bo igra dobro uspeła. Na vzporedno bodo razne pevске točke. Toliko v opozorilo brat-skim društvom v okolici s prošnjo, naj bi ta dan ne pri-rejala veselice. Natančnejši vzpo-red se objavi pravočasno.

BUDANJE PRI VIPAVI.

Zdi se mi, da ni nikjer tako lepe-ga razgleda po vipavski dolini, kot je v Budanjah. Od tu vidiš ves Go-renje-vipavski kotli, ki je zdaj spo-mladu podoben kotlu, do polovice napolnjen z zelenjavo. Čudna pri-napnjenemu z zelenjavo. Čudna primera, kaj ne? Toda vsakrat ko mi! In tam gori tiči cerkva, far-na cerkev pravzaprav, zidana de-loma v romanskem slogu, novejša-ga datuma, ker se poznajo še raz-valne stare cerkve. Ta cerkev je za vasico jako lep okras in se vidi po vsej vipavski dolini. Letos je go-spod župnik Debevec najel znanega cerkvenega umetniškega slikar-ja gospoda Ogrina, ki je — kot je znano — nekoč s slikarjem Welfom slikal tudi vipavsko cerkev (Zivlje-nje sv. Stefana). Izdelal je za pre-toklo Veliko noč jako lep božji grob, katerega postavitev se je vr-šila na Čvetno nedeljo ob veliki in številni udeležbi vseh faranov in ljudi iz sosednih vasi.

BORZNA POROČILA.

Amsterdam 735-745, Belgija 250-255, Francija 72-75, London 38-75-89-35, New York 18-30-18-35, Španija 315-325, Švica 348-352, Ate-ne 24-25-25-75, Berlin 430-440, Bu-karest 1150-12, Praga 54-55-55-05, Ogrska 315-325, Dunaj 252-50-262-50 Zagreb 32-10-32-60.

Uradna cena zlata (23. IV.) L 364; vojnoškodninske obveznice 62-50.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in pre-či v vseh jezikih. 455

ZLATARNA N. Borsatti & Figlio, Trst, Corso 47 (lekarina Rovis) popravila, prodaja in kupuje zlato, sre-bro po poštenih cenah. Govori se slovenski. 393

KAKAO De Jong's, holandski, zaslu-sluzi prednost radi njegove pristnosti in izborne kakovosti. 513

PIANINI, harmoniji, avtomatični kla-virji, novi, zamčeni, iz prvovrstnih tovarn. Plačanje na obroke. — Riesa, Trst, Valdirivo 24. 286

Slovenske žene!

Pri nakupu perila in manufakturnega blaga da-jajte prednost velikim skladiščem v Trstu **Via Genova št. 21 (prej Campanile)** **MARIA ACCERBONI** kjer se služijo slovenske odjemalke že toliko let. Bogati dohodi perila, platna za rjuhe, pe-rila za gostilne in hotele. Švila (sezijška no-vost) L 5-50. Brisače, nogavice in druge ma-nufakturne potrebščine. — Govori se slovenski.

(434)

PODLISTEK (84)

V. I. KRIZANOVSKA:

NEMEZA

ROMAN

— Tudi je postanem kristjanka, — je rekla Ruta in oči so se ji zablskale. — Zapreka, ki jo morem odstraniti, ne sme ločiti mene in otroka od mojega dobrotnika.

Tri tedne po tem dogodkih se je Ruta vnovič vrnila domov, odkoder je v strahu zbežala ter skrila svoj beg s krajo in požarom. Človek, ki jo je tedaj obsodil na smrt, je bil sedaj poln do-brote, bodril jo je in ji izkazoval prisrčno, brat-sko negovanje. Vendar pa je snidenje z Egonom tako pretreslo, da je omedlela.

Nepričakovani povratek baronese, ki je tako skrivnostno izginila, je vzbudil v Pešti veliko začudenje; vsi so govorili o tem dogodku in se izgubljali v ugibanjih, toda ker se ni mlada že-naka nikamor pokazala in je hladna baronova molčečnost onemogla vsako izpraševanje, so govorice kmalu utihnile in novi dogodki so za-poslili zanimanje radovednežev.

Rutino zdravje je šlo spocetka navidezno na bolje pod blagodejnim vplivom resnega zdravljenja in mirne sreče, ki jo je uživala v tem ozračju blagostanja, o katerem je mislila, da je zanj za vedno izgubljeno. Ležec na di-vanu v svojem buduarju je prisostvovala igra-nju otrok, ki sta se takoj sprijateljila. Bila je

srečna in ta notranja zadovoljnost se je izražala v blešku njenih oči, a shušeno obličje je žarelo v odsevu nekdanje lepote. Zdravnik ni prikril, da je bilo to zboljšanje zelo varljivo, in mladi mož, ki ga je grizla vest, se je docela posvetil ženini negi. Čital ji je na glas, se razgo-varjal z njo ter jo polagoma uvajal v špiritizem, to veliko, tolažilno filozofijo, ki snema zaveso od bodočnosti duše in uničuje strah pred smrtjo. Tudi oče pl. Rote jo je večkrat posečal, da jo je pripravil h krščanski veri, in dva meseca po vrnitvi je Ruta s hčerko vred prejela zakrament svetega krsta, pri katerem je deklica dobila ime Viole.

Čas je mineval tako v popolnem soglasju. Hugo ni nikdar opomnil žene, da mu je obliju-bila povedati svoje življenje za časa odsotnosti, dasi je bil radoveden zvedeti, kakšni dogodki so mogli razušiti zdravje nesrečnice in jo pah-niti v tako strašno revščino. Nekega večera, ko sta bila sama in je bila videti žena boljše, kakor še nikoli v boleznih, ji je prijateljski stisnil roko in dejal:

— Draga prijateljica, ali mi ne bi hotela po-vedati, kaj se je godilo s teboj po najini ločitvi.

— Ze davno, dragi Hugo, bi ti bila povedala svojo preteklost, ako bi me tvoj molk ne utrjal v domnevi, da ne maraš tega, — je tiho odgo-vorila Ruta. — Gotovo si se začudil, ko si našel v takšni revščini ono, ki je odnesla toliko bogastva.

— Ne očitaj si ničesar, Ruta, — jo je pre-kinil bankir, — vzela si to, kar je bilo tvoje.

— Ne, ne, pusti da ti povem vse, toda ne obsojaj me prehudo potem, ko boš vse zvedel.

Strašno sem grešila pred teboj; toda zato sem bila tudi strašno kaznovana. Sama, brez imena sem se predala z dušo in telesom izkoriščanju podleža in pretrpela sem takšne trenutke, da se mi je zdelo smrt rešitev.

Težak vzdih se je izvil bankirju iz grudi. Ne-podkupljivi glas vesti mu je govoril, da je ve-čino Rutinih prestopkov in nesreč on zakrivil. Kakšen odgovor bo dajal tam, ko mu bodo pred-ložili račun o tem uničenem življenju?

Ko je povedala vse, kar je nam že znano, je mlada žena nadaljevala svojo povest.

— Tako sem prišla v Pariz z Nikolajem Ne-tozujem. Ustavila sva se v hotelu tretjega raz-reda; naslednjega dne je prispel Žilber. Rekel mi je, da me skrbno iščejo in da je treba pro-dati moje dragulje, ker moramo zbežati iz Pa-riza. Istočasno mi je dal razumeti, da čuti do mene spoštljivo udanost in se čuti srečen, ako me more rešiti in ščititi.

«Bila sem v takšnem stanju otrpnjenja, da sem komaj poslušala njegove besede. V glavi mi je šumela samo ena misel: bežati in skriti svojo sramoto, rešiti se javne sramote. Izročila sem Žilberu svoje dragulje in nisem jih več videla. «Tri dni pozneje mi je Žilbert naznanil, da odpotujemo v Madrid.

«Tam imam sorodnico in zveze, ki nam utegnejo koristiti, — je rekel. — Kakor mi je žal, da vas moram vzemrjati, dasi ste potrebni počitka in miru, vendar moram govoriti s vami o nekih neobhodno potrebnih formalnostih. Ako hočete živeti v miru in se vam ne bo treba bati preganjanja, morate dobiti pravico državljan-

stva. Vi nimate ne imena ne dokazil o svojem položaju; pod temi pogoji ni mogoče nikjer ži-veti. Toda jaz imam vse papirje svoje žene, ki je umrla pred nekaj meseci. Karmen je bila Špa-njolka, po zunanosti vasi morem jo smatrati za Španjolko; če torej hočete veljati za mojo ženo, bom mogel zagotoviti vam mir.

Ta njegova utemeljevanja so me tako po-trila, da sem bila v vsem soglasna. Bila sem tako neizkušena tedaj!... nisem razumela, da sem se mu s tem izročila zvezana na rokah in nogah.

— Podlež! — je zašepetal Hugo.

«Ko sva prišla v Madrid, sva se naselila v skromni hiši, ki je stala v predmestju. Žilber mi je pripeljal neko žensko, ženo svoje sorodnice, tako je zatrjeval, da bi me stregla in mi bila za družbo. Estrella, tako ji je bilo ime, ni bila več mlada; toda bila je gizdava, požrešna in tako pohlepna, da bi bila dušo prodala za zlato. Zvita spletkarka je bila z njim sporazumljena glede mene, toda izkoriščala ga je, kot sem pozneje spoznala, in izvabila iz njega mnogo denarja. Jaz nisem nič videla ne zapazila; živela sem po-polnoma osamljeno s svojimi tremi čuvaji in bila sem tako potrita, da nisem mogla niti jokati. Rojstvo Viole, tega nesrečnega bitja brez imena, je še povečalo mojo slabost. Vendar pa je moja mlada, krepka narava prenesla vse in polagoma sem okrevala. Estrella mi je bila edina družba ter mi pomagala vzrejati otroka. Žilber je bil vedno odsoten; toda v tistem času je začelo v hiši pomanjkanje, denar je postal redek. Estrella je bila videti z vsakim dnem bolj v skrbih in včasih nam je primanjkovalo najpotrebnejšega.

BRJE

Prireditve domačega društva
Na velikonočni ponedeljek nam je agilno brejsko društvo zopet pokazalo uspehe svojega vztrajnega dela.

Z nekim prijetnim občutkom sem se podal na to prireditev, kajti poudariti moram, da dela čast društvu že samo dejstvo, da se ni strahlo nastopa kljub številnim plesom, ki so se vršili istega dne v neposredni bližini. Prireditve brejske mladine se mi je zdela — v nasprotju s plesnim norenjem, ki je zatemnilo solčno Vipavsko — kot svetla luč v temi, v kateri se izgubila ona »nadebudna« plesna mladina naših dni. Zdelo se mi je, kot bi se borila dva svetova med seboj: svet zdravja, energije in mladosti na eni, a svet hiranja, šibkosti in brezbrzičnosti na drugi strani. Zato sem smatral ta simpatični nastop za nekako revijo naše prave mladine, mladine, ki v njej še ni zamrlo hrepenenje po lepoti, izpopolnjevanju ter zdravju na duši in telesu. To je bila zdrava in potrebna reakcija te prireditve, ki je bila edina v okrožju srednje in zgornje Vipavske doline.

Res, da je bila udeležba s strani občinstva razmeroma dobra, a to nam ne plaši prirediteljev, kajti onim, ki so se udeležili njihovega nastopa, so nudili dovolj in želi so pri njih hvaležnost ter odobravanje. To pa pomeni veliko več kot slučajno odobravanje one naše mladine, ki bi se prireditve udeležila le, če bi je primernejše zabave ne zabile drugam. Tako nezanesljiva publika more našim društvom pač le gmotno koristiti, ne predstavlja pa nobenega dobička v moralnem pogledu.

V podrobnejšo oceno izvajanja precej dolgega sporeda se nočem spuščati, ker bi me to zavedlo predalet. Igra »Poslednji mož« se mi ne zdi povsem posrečeno izbrana za podelski prireditev, ker zahteva poznavanja deželi več ali manj tujega ambijanta, tako pri igralcih kot pri gledalcih. Upoštevam pa težkoče v izbihi primernih iger za podelske odre. Pripominjam tudi, da je bil celotni vtis podajanja slabši, od vtisa, ki so ga napravili nekateri prav posrečeno podani prizori. Vloge so bile na splošno dobro razdeljene. Med ženskami sta posebno ugajali Patelnika in gimnazistka Tončka, med moškimi pa ing. Sodar in Petelin, deloma tudi študent in Gaberček, poslednji bolj kot karikatura strahopetnega ljubimca. — Glede igre »Kordula« pa sem mnenja, da bi bilo bolje, ako bi izpadla iz programa, ker je prireditev po nepotrebnem podaljšala, dasi je na drugi strani pravilno, da se tudi mlajše moči pritegnejo k odru in se jim s podobnimi igrkami vzbuja veselje in ljubezen do igranja. Sporedi sami pa naj nikdar ne bodo predolgi! — Pevske točke sta izvajali brejsko in sosedno dobravelsko društvo. Ugajali sta obe: prvo po občutnosti prednašanih pesmi, drugo pa po svojem sigurnem nastopu in izrazitem prednašanju. — Med odmorji je udarjal tamburaški zbor iz Dobravelj.

Pripominjam le še, da bi moralni pomen prireditve nedvomno zelo dvignilo sodelovanje še par sosednih društev, ker bi bila s tem reakcija proti plesnemu norenju s strani naših društevnikov tem uspešnejša.

Sicer pa ponavljam, da so Brejci s svojim nastopom lahko povsem zadovoljni. Le z vztrajnostjo naprej! — Opazovalec.

IZ BRD

Pobiranje pločevinastih plošč (plehov, bandonov)

Kot v drugih krajih dežele tako so tudi pri nas preteklo soboto prišli v neko po vojni porušeno vas pregledovalni organi zahtevati vrnitev bandonov. Hiše so bile porušene po vojni in ne več pozidane zato, ker ni gospodarju, italijanskemu opantantu, pritakala vojna odškodnina. Kmetje, bivši koloni, životarijo po luknjah v za sijo pripravljenih prostorih med zidovi hiš, pokritimi z bandoni. Vlada med njimi črna revščina in posebno med starimi ljudmi in pa med otroci razsajajo poleg silnega pomanjkanja še razne boleznijo povzročene po takih stanovanjskih brlogih, ki bi bili še za živino nezdružljivi. Denarja nima nobena izmed teh nesrečnih družin že davno nič pri hiši. Zato pa si je lahko misliti obup, ki vlada po vasi, ker se zahteva od vsakega po par sto lir plačila za bandone ali pa se jim kratkoma potrgajo bandoni z ostankov razbitih hiš. Pregledovalni organi so bili v vasi v soboto, danes ko to pišemo, to je v ponedeljek, so rekli, da pridejo po bandone. Vojna jim je vse uničila, nikake odškodnine niso prejeli, so čisto na robu gospodarskega in zdravstvenega propada, sedaj jim zmanjka še ono malo negotove pločevinaste strehe, ako ne oblasti dosežejo zanje vsaj odlog, ako že ne prepustitev onih plehov, ki jih le deloma ščitijo pred slabim vremenom. Pomoč je potrebna hitro in nujna!

Razdelitev plemenskih blkov

Dne 23. t. m. je pokrajinska živinorejska komisija porazdelila plemenske blike sledečim bi-

korejcem: Mestni občini goriški 2 bika; Oskrbništvu grofa Coradini, Kronberg 1 bik; Živinorejska zadruga, Vipava 1 bik; Friderik Bone, Sv. Križ 1 bik; Karol Pahor, Opatjeselo 1 bik; Josip Remec, Osek-Vitovlje 1 bik; Karolina vd. Lokar, Lokavec 1 bik; Angel Mlečnik, Bukovica 1 bik; Luka Kavčič, Volče-Rute 1 bik; Anton Klinc, Vipolže 1 bik; Albin Gruntar, Šmarje 1 bik; Peter Ferfolja, Miren 1 bik. Živinorejska zadruga Vipava je dobila rdeče-sivkastega plemenjaka, ostali pa sive plemenjake. Vsi plemenjaki so prvovrstne pasme in prav lepi.

IDRIJA

V četrtkovni št. »Edinosti« od preteklega tedna je neki R. P. spisal članek o gospodarskem stanju idrijske okolice, z željo, da bi bil to le pričetek daljših in tehtnejših razprav o tem predmetu. Članek je zelo podoben šaljivi črtici ameriškega pisatelja Mark Twaina »Kako sem urejeval poljedelski list«. Da si pa ne bo naša javnost napravila o tem predmetu preveč temne in nepravilne slike, moram — in iz tega edinega ozira — dodati omenjenemu članku nekaj pripomb in pojasnil.

Očitek, da se pri nas še le ustvarja pravo gospodarstvo, medtem ko se drugje samo še izpopolnjuje, je jako drzen. Pisec omenjenega članka, — ki so mu gospodarske razmere idrijske okolice, španska vas, — seveda ne ve, da je po vseh okoliških vaseh precej mlekar, tako v Doleh, Medvedjem brdu, Godoviču, Ledinah, Črnem vrhu, Kanomlji itd. in nekatere delujejo že desetletja. Če tudi to še ni dovolj, priznamo vsaj to, kar imamo; z zanimanjem bi jemali korajžo onim, ki so že nekaj storili v tem oziru. Govejo živino imenuje pisec »štalarstvo« (ali ni lepšega izraza), ki se le v jeseni pase po travnikih in senozetih. Resnica je ta, da skupnih pašnikov kot na Bovškem in Tolminkem v naši okolici ni, pač pa ima vsak kmet svoj lastni pašnik in goveja živina, razen težkih volov in krav, je od zgodnje spomladi do pozne jeseni na paši; so pa tudi nekateri posestniki — pa ne v večini — opustili pašo in redijo živino vse leto v hlevu pašnike pa pokosijo. Hlevi so res še izvečne stari nemoderni, toda tudi v tem oziru napredujemo; saj imamo vendar v vsaki vasi nekaj moderno zgrajenih hlevov, ki so v zgled in izpodbudo drugim. Novi zakon o kozah idrijske okolice res ne zadene veliko, ker se naši kmetje ne bavijo s kozorejjo, pač pa se redi po hribih precej ovac, katerih pa člankar ne omenja, temveč skuša v svoji gorečnosti povedati, da redimo koze radi mleka in volne. Pravičereja je v okraju na precej visoki stopnji in se stalno izboljšuje; čemu imenuje člankar R. P. naše prašiče »štalarje« mi je pa nerazumljivo. Gotovo je, da pri nas ne pasemo prašičev kakor po hrvatskih in slavonskih hrastovih gozdih, toda to je splošno znano.

Kokoši — pravi člankar — je malo in le redkokje so — bolj v veselje kot v profit — race in gosi. V resnici ima pa vsak posestnik dovolj kokoši in celo rudarji brez lastnega zemljišča redijo mnogo perutnine; race in gosi pa se lahko redijo samo tam, kjer je dovolj njim potrebne vode. Člankar nas je opozoril tudi na sadjerejo, ki pa v višjih legah sploh ne uspeva. Nikakor pa ni resnica, da se je pred časom sadilo sadje primerne za žganjekuho, ker žganje, dokler se je smelo, se je kuhalo le iz slabšega odbranega sadja, ne pa da bi se bile gojile za to posebne vrste.

Največje važnosti kot hranivo pa ni turšica, ker raste le v Idriji, Sp. Idriji in deloma tudi v Kanomlji, drugod pa turšice sploh ne sadijo, ker radi prevsake lege ne uspeva. Rž je pa pri nas skoro neznana. Največ se prideluje v višjih legah krompirja in ovsa, ki se potem proda ali zamenja v trgovini za turšico.

Radi izredno slabih letin se res gozdovi zelo trebijo, kajti edini dohodek, da se družina preživi, je iz gozda, kdor je tako srečen, da ga ima; drugi morajo delati dolge in čakati boljših časov.

Dobre in potrebno je ozirati se na gospodarsko stanje našega ljudstva ter opozarjati na razne nepravilnosti in nedostanke, toda to naj se vrši bolj temeljito in istinito kakor opisuje v začetku omenjeni članek. F. P.

SV. LUCIJA

Velikonočna procesija. — Semenj. — Vreme.

Po vseh tukajšnjih okoliščinah župnijah je navada, da imajo velikonočno procesijo večkrat nedeljo jutraj ob 3. ali 4. uri. V naši župniji pa se že od nekdaj sem vrši procesija na vel soboto zvečer ko se že popolnoma stemni. Vedno so bile te procesije znak velikih manifestacij na čast vstalemu Gospodu. Vse hiše daleč naokrog so bile lepo razsvetljene. Teh procesij pa se ne udeležujejo samo verniki iz domače fare, ampak tudi oni iz sosednih župnij. Take procesije, kakor je bila letos na veliko soboto zvečer, pa zlepa ne pomnijo ne stari ne mladi. Ljudstva ni bilo še nikdar toliko kakor ravno letos. Procesija sta vodila — kar se po vojni še ni zgodilo — dva duhovnika. Kar je slovesnost še povzdignilo, je bilo nadvse krasno petje domačega pevkega zbora pod vodstvom G. Zdravka Muhiha. Cerkev je bila bajno razsvetljena z električno razsvetljavo; prvič je ta dan zagorel tudi novi lestenec, katerega razsvetljujejo električne luči. Pa tudi hiše so bile na vse mogoče načine lepo razsvetljene z elektriko. Posebno moram v tem oziru pohvaliti občinski urad, Skrta in Mumiha, ki so poskrbeli za lepo razsvetljavo. Procesija se je vršila v najlepšem redu; le šolski otroci niso imeli nobenega voditelja in so se radi tega precej slabo obnašali.

Na velikonočni ponedeljek se je tukaj vršil običajni velikonočni semenj, ki pa je bil zelo klavrn. Ljudi je bilo sicer precej, denarja in kupčije pa zelo malo. Tudi tu se je opazilo slabo gospodarsko stanje našega kmeta in njegova finančna kriza, ki ga neoprestano muči. Naši semnji, ki so bili nekoč zelo dobro obiskovani, postajajo od leta do leta bolj mrtvi, ker ni kupčije. Kakor sem že omenil, je bilo v ponedeljek na semnju precej ljudi, ki pa so, kakor pravimo, po večini vsi samo »zljala prodajali«.

Predzadnjo nedeljo in ponedeljek je tukaj divjala silna burja, ki je ponekod napravila mnogo škodo. Odkrivala je strehe, prevračala kozoce in lomila sedno dreve, ki je sedaj v najlepšem cvetju. Sele v torek se je nekoliko poglobila in ni več tako silno divjala.

TEMNICA NA KRASU

O prireditvi.

Prireditve v naši vasi na velikonočni ponedeljek je bila do konca lepo izvršena. Udeležilo se je precej domačega občinstva, a malo iz sosednih vasi. Vredno je omeniti v polni meri obisk mladine iz bližnje Vojšice. Mnogo večja bi bila udeležba, da se niso vršili plesi v Opatjensku in v Svetem pri Komnu. Kot po navadi, mladina opusti če je treba, tudi v svoji vasi prireditve, in se rajši udeleži plesa.

Vemo, da so bili ti plesi mnogo bolj obiskani ko pa naša prireditve. Mnogo koristnejše bi naša mladina napravila za svoj žep in zdravje ter obenem pripomogla in olajšala stroške prireditvi. Mladina bližnjih vasi ni niti od daleč mislila na našo prireditev, še manj pa, da bi se domislila vrniti obisk temniškimi igralcem, kateri so ob vsaki priliki in v obilnem številu znali posetiti prireditve sosednih društev. Nasprotno, da se težavo dočakali trenutka, da se zavrtje ob sviranju godbe.

Ne pišem tega iz sovraštva, ker je mogoče pri tem naša prireditve trpela gmotno, le toliko rečem, da bi bilo koristnejše v gospodarskem in izobraževalnem pogledu, če bi naša mladina obiskovala rajši prireditve naših društev, ki jih le s težavo prirejajo, in ne nezdružne plesne.

SENTMAVER

Zelo vetrnemu prvemu velikonočnemu prazniku je sledil drugi, na katerega je burja nekoliko ponehala in omogočila goriškim meščanom, da so kot roji čebel zleteli v okolico. Veliko jih je zavilo skozi Pevmo proti Soči v prijazni Sentiaver k prireditvi domačega društva. Ko bi vljudni G. Doljak oskrbel dolgi most s konca pevmenskega polja do svoje hiše, bi tak le izlet od njega lahko nazivali navaden izprehod, tako pa tvori zgornji kos poti s svojimi serpentinami za take hribolazce, kakor sem jaz, res prav to, tako da me še danes prav zares noge bolijo.

A vendar mi ni žal, da sem si upal na tako turo, ker me je prireditve zares presenetila. Privabila je nebroj ljudstva, ki je napolnilo prostrani veselični prostor do zadnjega kotička; mnogi so se zatekli v hišo in pred prireditveni prostor, na katere je pa gostilničar prijazneje gledal.

Z domačim izobraževalnim društvom sta sodelovali tudi sosedni društvi iz Solkana in Pevme. Predaleč bi našel, ako bi hotel analizirati posamezne točke programa. Naj zadostuje, da omenim, da je Mladinski odsek Z.P.D. iz Solkana nastopil z dvema pesmima pod spretnim vodstvom sicer mladega, a mnogo obetajočega tov. Vuge. Druga pesem »Na straži« je udeležencem tako ugajala, da so jo morali na splošno željo ponovno zapeti.

Poleg glasovno dovolj močnega moškega pevkega zbora je sodeloval tudi tamburaški odsek, ki je žel za udarjanje med odmorji zaslužen pohvalo. »Prapor« iz Pevme pa je nastopil s pesmijo »Ve-

sele tovaršija« pod sigurno taktiko g. Školarisa, ki jo je tudi moral ponoviti ter s komičnim dvopevom »Krojač in čevljar«, ki je vzbudil (posebno poslednji pevec z jako posrečeno masko) salve smeha in nas spravil v prav razigrano razpoloženje.

Domače društvo pa je nastopilo z veseloigro »Lazizdravnik«. Pesamezne vloge so bile razmeroma dobro zasledene in igrane, malo več živahnosti bi priporočali Režiki in poštarju. Razumljivo je, da sta imela nekoliko »mrzlice«, ker sta nastopila prvi krat. Tu bo imel naš Košuta prav hvaležno — dasi težavno nalogo, da ustvari iz teh detilantov ponos vasi Sentiavra. Režija bi morala poskrbeti, da bi bilo drugo dejanje bolj živahno prednašano, sicer uspeva udeležence, kar bi bilo čudno pri veseloigri. Ni mi seveda pozabiti dveh deklamacij: »Dekletova molitev« in »Veseli pastir«, ki sta jih podala L. Melnik in Bitežnik prav s prepričljivim umstvom, a zadnji s prav pastirsko resigniranostjo in razposajenostjo.

Bila je lepa in bolj ko lepa pomembna prireditev, kjer sta prejel krstno slavo dve novoustanovljeni društvi in s tem dokazali potrebo ustanovitve notranje življenjske sile ter možnost nadaljnega razvoja in napredka. Posetnik.

Reška pokrajina

TRANOVO PRI IL. BISTRICI

Parkrat je zavihralo in bilo je upati, da je sen vsaj deloma odgnan. Pa vidim, da je bilo vse bolj plod trenutnega, vrag vedi kakšnega razpoloženja. Sangvinčnost bi mi res ne imponirala, ker je vzplamtavajoča slama, brez vztrajnosti, ki bi bila tudi v tem slučaju — mislim poročanja — na mestu. Eden je za to, drugi za kaj drugega. Gledati, opazovati, presojati pa moramo vsi, ki nam je za kak smoter. V nasprotnem slučaju pademo v lužo, da bo spet na dnevnem redu utrjuječa povest o gnojščinskih jamah, planinskem pašniku in hlevu itd., kar ni za vsake žvice. Če pa ni niti pred niti za pašnikom nič, moramo potrpeti s to snovjo. Za danes pa grem preko tega, ker smatram za nujno potrebno vprašanje tuk. knjižnice. Kje tihi kričava, da je ta kot kakak spomin. Saj te skromne žrtve bi lahko zahtevali od naobrazencev, ker drugače lahko z vso pravico trdimo, da je vse le zunanji belež, brez vsebine. Kdor se izgovarja o pomanjkanju časa, to je potrjuje. Tako se lahko vsi komodno opravičimo. Vsaj knjižnico v red in knjige med ljudstvo. Ali pa rečimo, da je že dopolnjeno. Značilno je tudi to, da isti možje, ki se že desetletja udeležujejo na gospodarskem polju, se zanimajo tudi za usodo knjižnice, medtem ko je to vprašanje pri mlajših — nadlega. Ne puhli fraz, ne mačjih solz, mi želimo smisel in voljo do dela in resnično delo. V tem je lestez navzgor. Govorjenja je že čez mero, delovanja — nič, zato drvimmo nobil navzdol.

Gospodarstvo

PRED SVETOVNO GOSPODARSKO KONFERENCO

Nevzdržne gospodarske razmere, katere je ustvarila svetovna vojna, so rodile v glavi znanega francoskega veleindustrijalca in večkratnega ministra Loucheurja misel o sklicanju svetovne gospodarske konference, ki jo je sprožil na predlanskem septembarskem zasedanju Društva narodov v Ženevi. Izhajajoča s stališča, da je največ dosedanjih vojen tvorilo gospodarsko ozadje, je Loucheur naglaševal potrebo, naj se Družba nacija ne bavi samo z reševanjem mednarodnih političnih sporov, marveč tudi s študijem gospodarsko-organizacijskih problemov.

Družba nacija je sprejela Loucheurjev predlog in pripravljalni odbor, kateremu so bile poverjene vse predpripave za sklicanje konference, je takoj započel z delom. Naletel je pa že splošnega na nepredvidene številne težkoče, ki bi bile skoraj pokopale svetovno-gospodarsko konferenco. Pripravljalni odbor je moral namreč izključiti iz dnevnega reda poleg mnogih perečih problemov mednarodnega značaja tudi vprašanja vojnih krivcev in izseljevanja. Za sestavo delovnega programa je pa kljub temu preostajalo še vedno dovolj široko polje. Na konferenci v Ženevi se bodo v nekaj dneh zbrali številni delegati in izvedenci, ki bodo zastopali po možnosti vse panoge svetovno-gospodarskega življenja posameznih narodov. Konferenco bodo več ali manj sestavljali trije veliki glavni odbori, katerim so poverjena najbolj kočljiva mednarodna vprašanja kakor carinske zavoze, organizacija evropskega in svetovnega gospodarstva in poljedelstvo. Izključeno je bilo z dnevnega reda finančno vprašanje, čeravno je z gospodar-

stvom tako ozko zvezano. Izključeno je bilo mogoče spričo splošnega mišljenja, da je z nastopivšo stabilizacijo mednarodnih veljav de facto že rešeno. F. C.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Draga slikarska umetnost

Po pravkar priobčeni statistiki, se je izdelalo v letu 1926, v Zedinjenih državah za 35 milijonov toaletnega pudra (praha), za 21 milijonov parfumov in za dva milijona rdečila za ustnice. Ako odštejemo 21 milijonov za parfume (dišave), lahko rečemo, da so Američanke izdale v enem letu skoraj 60 milijonov dolarjev samo za barvila, s katerimi so si slikale obraz. Gornja statistika seveda ne upošteva uvoza barvil iz Francije, marveč ugotavlja le množino in vrednost barvil, ki so bila izdelana doma.

Radi »mačje muzike«

V kraju Città di Castello (pokrajina Perugia) se je poročil neki starec z mladim dekletom. Kakor je že stara navada, so prirediteli mladeniču pod okni novoporočenemu paru »mačjo muziko«. Ta godba je pa ženina tako razljutila in razsrdila, da je snel puško, ustrelil dvakrat v piskajočo in mijavkajočo gručo in ranil sedem mladeničev. Radi tega se je napotil ženin koj nato na ženitovanjsko potovanje — v zapor, kjer bo prebil nekaj medenih tednov, seveda brez neveste.

Narodne manjšine v sovjetski Rusiji

Komisija ruske Akademije znanosti za proučevanje narodnostnega sestava Zveze sovjetskih republik dela že več let na zemljepisni mapi, na kateri bodo natančno začrtane pokrajine posameznih narodov in plemen, živčih na ozemlju sovjetske Rusije. Pri svojem delu se komisija opira predvsem na podatke iz zednjega ljudskega štetja. Sestavljanje te mape je zelo težavno, kajti komisiji čestokrat manjkajo točni podatki o krajih, kjer žive posamezni narodi, njihovi plemenski pripadnosti in pokolenju. Prvo ljudsko štetje, ki je bilo izvršeno leta 1897, se sicer nanaša na celo ozemlje današnje Rusije, a

Tržaška posejilnica in hranilnica

registr. zadruga z omejl. poroštvom
urađuje v svoji lastni hiši
ulica Torre bianca 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje
po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.
Sprejema »Dinarje« na tek. račun in jih obrestuje po dogovoru.
Davek od vlog plačuje zavod sam.
Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite.
— Obrestna mera po dogovoru. —

Na razpolago varnostne celice (safe)
Urađne ure za stranke od 8.30 do 13 in od 16 do 18.
Ob nedeljah je urad zaprt.
Štev. telef. 25-67. 179

Najstarejši slov. denarni zaved

Tiskarna Edinost v Trstu

Izvršuje vsa tiskarska dela v najmodernejšem stilu kakor tudi v večbarvnem tisku. Razpolaga z najmodernejšimi stroji, črkami, Linotype, stereotyplo ter rotacijskim strojem. Vsa naročila se izvršujejo točno in po zmernih cenah.

Ul. S. Francesco d'Assisi 20

MOČ PRETEKLOSTI

Roman v treh delih

Spisala V. J. Križanovska.
iz ruščine prevedel IVAN VOJK.

Cena L. 6.—, po pošti priporočeno L. 7.40. V inozemstvo L. 8.60 proti vnapre poslanemu znesku. — Roman je izdelala založila Tiskarna Edinost. — Prodaje: Tiskarna Edinost v Trstu, Via S. Francesco 20/I. — Knjižarna J. Štoka, Via Milano 37 v Trstu, — Nar. Knjižarna, Gorica, Carducci 7. — Katoliška knjižarna, Gorica, Carducci 4. — Kraljevi Josip, Postojna.

Vezane v originalne platnice (cena L. 10) se dobi v knjižarni ŠTOKA.

Odhodi vlakov

Pomen kratice: o — osebni, ob — ubrzan, b — brzi vlak, m — mešani vlak.

TRST — TRZIC

5 (o), 5.25 (o), 6.10 (o), 6.45 (b), 7 (b), 8.25 (o), 8.50 (b), 10.35 (b), 12.30 (o), 15 (b), 15.15 (b), 15.25 (o), 17 (b), 17.25 (b), 18.10 (b), 18.20 (o), 19.20 (o), 20 (b), 23.45 (o).

TRZIC — TRST

4.31 (o), 6.57 (o), 7.10 (o), 8.08 (o), 9.23 (b), 10.07 (ob), 10.22 (b), 10.55 (o), 11.46 (b), 13.49 (o), se ustavi na Biviji, v Grijanu in Miramaru, 13.35 (b), 14 (o), 16.11 (o), 17.14 (o), 17.48 (b), 18— (o), 19.24 (b), 22.01 (o), 22.32 (o) 23.12 (b).

TRST — BENETKE

5 (o), 7 (b), 8.05 (b), 8.50 (b), 10.35 (b), 15.15 (b), 15.25 (o), 17 (b), 18.10 (b), 18.20 (o), 20 (b), 23.45 (o).

BENETKE — TRST

0.40 (o), 5.25 (o), 6.32 (1-2), 8.10 (b), 8.57 (b), 10.55 (b), 12.15 (o) 15 (b), 17.25 (b), 18.35 (o), 20.20 (b).

TRST — GORICA — VIDEM

a) iz Trsta: 5.25 (o), 6.45 (b), 8.25 (o), 12.30 (o), 15 (b), 17.25 (b), 19.20 (b).
b) iz Gorice: 6.6 (o), 7.22 (o), 8.15 (b), 10.25 (o), 14.28 (o), 16.27 (b), 19.10 (b), 21.20 (o).

VIDEM — GORICA — TRST

a) iz Vidma: 5.05 (o), 6.50 (b), 9.06 (o), 12.10 (b), 15.20 (o), 17.20 (o, do Gorice), 18 (b), 20.10 (o).
b) iz Gorice: 6.08 (o), 7.27 (b), 10.07 (o), 13.02 (b), 16.23 (o), 18.42 (b), 21.13 (o).

TRST — GORICA — PODBRDO

a) iz Trsta: 6.10 (b), 6.50 (o), 12 (o), 17.35 (b), 18.35 (o, do Gorice).
b) iz Gorice: 7.56 (b), 8.53 (o), 14.08 (o), 17.10 (o), 19.22 (b).

PODBRDO — GORICA — TRST

a) iz Podbrda: 5.05 (o, do Gorice), 8.45 (b), 11.45 (o), 17.00 (o), 19.40 (b).
b) iz Gorice: 5.17 (o), 6.45 (na južno post.), 10.09 (b), 13.30 (ob), 19.21 (o), 21.03 (b).

TRST — POSTOJNA

1.00 (b), 5.12 (ob), 7.10 (b), 9.20 (o, do Nabrežine, tu zveza z vlakom, ki odhaja ob 10.13), se ustavi na St. Petra 11.52 (o), 11.30 (b), 13.20 (ob, do St. Petra in v Reko), samo iz St. Petra 16.42 (o), 15.59 (o), 18.35 (o, na Reko), samo iz St. Petra 21.16 (o), 19.45 (b), 20.20 (b), 21.05 (b).

POSTOJNA — TRST

2 (b), 4.55 (o), 6 (b), 6.40 (b), 7.25 (b), 9.30 (ob), 14 (m), 14.59 (b), 17 (o, do St. Petra), iz St. Petra 17.40 (b), 18.05 (o), 19.50 (b), 20.55 (o, do St. Petra), iz St. Petra 21.23 (o).

REKA — ST. PETER

5.25 (o), 8.40 (o), 12 (m), 15.45 (o), 19.15 (o).

ST. PETER — REKA

5.27 (o), 8.04 (o), 9.24 (o), 11.49 (o), 16.35 (o), 21.49 (o).

TRST — BUJE — POREČ

5.00 (o), 10.00 (o, Buj), 13.55 (o), 18.25 (o, Buj).

POREČ — BUJE — TRST

5.15 (o), 14.14 (o), 16.25 (o, do Buji).

GORICA — AJDOVŠČINA

7.57 (o), 13.05 (o), 19.35 (o).

AJDOVŠČINA — GORICA

4